

ונראה אם תעמוד בנסיון או לאו... אם מותר לעשות כך מצד הדין...
הנה שאלה מעין זו ממש כבר נשאלה בבית-מדרשו של הגר"ע הדאיה
זצ"ל והיא לו בשו"ת ישכיל-עבדי (חלק ז' סימן מ"ד שאלה י"ז), אם
מותר לבעל-בית לנסות את משרתו אם הוא נאמן ע"י שיזרוק סכום
כסף בבית שלא בפניו, אם אין בזה משום לפני עור לא תתן מכשול.
ונשא ונתן בהלכה זאת והסכימה דעתו שאין כאן משום לפני עור לא
תתן מכשול, וגם לא משום מסייע ידי עוברי עבירה. ועוד הוסיף
שדבר זה הוא לטובת המשרת עצמו שאם יכשל יגורש מהעבודה ויתן
לבו להיטיב דרכו וקונה עולמו בזה ובבא וכו' עיי"ש. אלא שגם אם
נקבל סברתו של הרב יש לענ"ד מקום חילוק בין סתם מעילה שאדם
מועל בתפקידו כמשרת לנדון דידן, שכן שום אדם אינו משאיר סכומי
כסף גלויים, ואם יש חשש הוא שמשרת או בנדון דידן העוזרת יגנבו
כלי בית וחפצים וכדומה. וזה דבר קשה ביותר, כי עלולים ביום מן
הימים להתפס או שיצטרכו למוכרם כדי שלא יהיו בבחינת "וחטאתי
נגדי תמיד", וכל זה אינו דבר קל, ורוב בני אדם עומדים במבחן. אבל
כסף מזומן הוא פיתוי חמור מאד, ויתכן שלא היה נכשל כלל אלמלא
נסיון זה. עכ"פ הנה יש לך הלכה פסוקה של הגר"ע הדאיה זצ"ל
להתיר הנסיון בכסף מזומן אם תרצה דוקא בכך. אך לענ"ד עדיף אם
בכלל תרצה בנסיון זה, לעשותו לא בכסף מזומן אלא בדרך אחרת ואז
יהיה הנסיון יעיל יותר וצודק יותר כאמור.

עב

עבירה על חוקי התנועה הם עבירה גם על ההלכה

ומה ששאלת עוד אם לעבור ברמזור באור אדום גובל באיסור
משום דינא דמלכותא דינא וכו', דע שזה פשוט ביותר שכל תקנה או
חוק הבאים להסדיר חיי חברה תקינים, היא מסמכות השלטון ויש
הכח להעניש עונשי גוף וממון את העבריינים מכח דינא דמלכותא
דינא, כי עיקר כלל זה נאמר על הפקעת ממון כקנס, המותר מכח

החוק. אלא שרצוני להוסיף שלעבור ברמזור באור אדום, וכן כל עבירה על חוקי התנועה אין איסורם מכח החוק בלבד, אלא גם מכח הדין. ובין נהג העובר על חוקי התנועה ובין הולכי רגל, הרי עוברים הם על איסור תורה, משום ונשמרתם מאד לנפשותיכם, אם ייפגעו עקב זאת, וככל אשר ביארנו בספרנו "עשה לך רב" בחלק השני בראשיתו בדין העישון. ואם פגעו באחרים והזיקו הרי שעברו באיסור חמור יותר של פגיעה בזולת ואדם מועד לעולם. ואף אם לא גרם נזק אלא לממון בלבד עובר הוא על איסורי תורה כמבואר הכל בטור ושו"ע חו"מ סימן שע"ח, והדברים ידועים. ולכן עבירות על חוקי התנועה אסורות הם מדינא דמלכותא וגם מדין התורה.